

De Nova York a Palamós

MANEL CASTAÑO

Se sol dir que la primera de les creacions de Truman Capote (1924-1984) és ell mateix, la seva pròpia personalitat, la seva història. Encara que pel seu origen social i familiar no estava predestinat a l'èxit, aquest li va arribar ben aviat com a escriptor, i es va convertir en l'ànima de totes les festes en l'alta societat novaïorquesa.

Brillant, enginyós, extraordinàriament seductor per a moltes dones –n'hi ha prou d'esmentar Marilyn Monroe i Jackie Kennedy–, per bé que com a amic i confident –ja que era homosexual–, qualsevol episodi de la seva vida es pot convertir en un relat apassionant. Màrius Carol (1953) n'ha triat els tres llargs estius que Capote va passar a Palamós, els anys 1960 a 1962, dedicat principalment a acabar *A sang freda*, que ell considerava la seva gran obra –la seva *Madame Bovary*, en deia–, i sens dubte va aconseguir que ho fos.

Posar l'habilitat, la soltesa i l'enginy de Carol –prou coneguts per la seva activitat periodística, a part de les quatre novel·les que ha publicat des que el 2002 va guanyar el premi Ramon Llull amb *Les seduccions de Júlia*– al servei d'una figura com la de Capote resulta una fórmula infal·lible. Si als concursos literaris se'ls pressuposa sempre les funcions de promoure i divulgar, aquest Prudenci Bertrana 2009 ho compleix per partida doble: pel reconeixement a les habilitats de Carol i per guardonar una obra que, més enllà de les seves pròpies virtuts, representa un estímul per aprofundir en un dels grans narradors del segle xx.

A partir de les escasses dades conegudes de la presència de Capote a la Costa Brava, Carol imagina i recrea el que no podem conèixer fefaentment: els detalls, els llocs, les coneixences, les converses, l'anècdota íntima; tot amb un escrupolós respecte per la ver-

semblança que ens porta a concloure que, si no va anar així, no deuria ser gaire diferent.

Però aquesta barreja de realitat i ficció –que també trobem en altres autors propers com Nèstor Luján o Joan Perucho i en molta de la novel·la històrica que ens envaeix– ens força a fer-nos una pregunta que cada lector contestarà a la seva manera: fins a quin punt val la pena anar més enllà del que coneixem objectivament, i emplenar amb la nostra imaginació els buits que hi trobem?

En el cas d'aquest llibre és especialment interessant l'aproximació al treball de redacció d'*A sang freda* –una crònica novel·lada (*non-fiction novel*) sobre un crim banal i espantós alhora: dos lladregots assassinen una família sense motiu aparent–, amb els dubtes de l'escriptor davant l'obra que va prenent forma, la impaciència pel desenllaç d'un llarg procés –van tardar cinc anys a penjar-los–, la seva empatia amb un dels criminals –al capdavall tenia una història semblant a la seva: hauria pogut Capote acabar així si no li haguessin anat bé les coses?–. En canvi, hi ha passatges d'una irrellevància flagrant, com quan Capote i Josep Pla coincideixen en un restaurant: els presenten, es diuen unes frases de com-

L'home dels pijames de seda té també una dimensió elegíaca d'una Costa Brava irremeiablement perduda, quan un turista era encara un hoste i podia esdevenir un amic

MÀRIUS CAROL

L'home dels pijames de seda

Columba, 2009.

240 pàgines.

pliment i apa, siau; és clar que això podia haver passat, però ¿ha enriquit la trama aquesta trobada imaginària, hem guanyat algun coneixement sobre cap dels dos?

A part d'acostar-nos a l'extraordinàriament suggerent peripècia vital de Capote –l'últim capítol, que explica un dels saraus més famosos de la crònica mundana, el Black and White Ball, organitzat per Capote després de publicar *A sang freda*, en el clímax del seu èxit social, mereixeria tot sol una novel·la–, *L'home dels pijames de seda* té també una dimensió elegíaca d'una Costa Brava anterior a la massificació i a la destrucció del paisatge, quan un turista era encara un hoste i podia esdevenir un amic, un món irremeiablement perdut.